ULEI DE CÎINE

— “Oil of Dog”—

de Ambrose Bierce

Traducerea: Mihai Corbea

Numele meu este Boffer Bings. M-am născut din părinţi cinstiţi, într-una dintre condiţiile mai umile ale vieţii, tatăl meu fiind producător de ulei de cîine iar mama avînd un mic studio aflat la umbra bisericii oraşului, unde dispunea de copiii nedoriţi. Din copilărie am fost învăţat să muncesc; nu numai că îl ajutam pe tata să-şi procure cîini pentru cazanele lui, dar eram deseori pus de mama să car deşeurile rezultate din munca ei în studio. Pentru a-mi îndeplini datoriile am avut uneori nevoie de toată inteligenţa mea naturală căci toţi ofiţerii legii din vecinătate se opuneau afacerii mamei mele. Nu pentru că ar fi candidat din partea opoziţiei, iar problema nu a fost niciodată tratată ca avînd importanţă politică; pur şi simplu aşa s-a întîmplat. Afacerea tatălui meu, de a produce ulei de cîine, era, evident, mai puţin nepopulară, deşi proprietarii cîinilor dispăruţi îl priveau uneori cu o suspiciune, care, într-o oarecare măsură, se reflecta asupra mea. Tatăl meu avea, ca parteneri secreţi, pe toţi medicii din oraş, care rareori scriau o reţetă lipsită de ceea ce le plăcea să numească **Ol. can.** Era într-adevăr cel mai valoros medicament descoperit vreodată de medicină. Dar majoritatea oamenilor ezită să facă sacrificii personale pentru cei aflaţi la nevoie, şi era evident că multora dintre cei mai graşi cîini din oraş li se interzisese să se joace cu mine - un fapt care îmi îndurera sensibilitatea tînără, ba chiar odată era cît pe ce să mă determine să mă fac pirat.

Privind înapoi spre acele zile, nu pot să nu regret, uneori, că, aducînd, indirect, moartea părinţilor mei, am fost autorul unor neplăceri ce mi-au afectat profund viitorul.

Într-o seară, pe cînd treceam pe lîngă făbricuţa de ulei a tatălui meu cu trupul unui copilaş găsit de la studioul mamei, am văzut un poliţist care părea să-mi supravegheze atent mişcările. Oricît eram de tînăr, învăţasem că acţiunile unui poliţist, oricare ar fi aparenţa lor, sînt cauzate de motivele cele mai demne de dispreţ, aşa că l-am evitat, strecurîndu-mă în făbricuţă printr-o uşă laterală care se întîmpla să fie uşor întredeschisă.

Am încuiat-o imediat, şi am rămas singur cu mortul meu. Tatăl meu se retrăsese pentru noapte. Singura lumină venea de la cuptor, care strălucea într-un purpuriu adînc, sub unul dintre cazane, azvîrlind sclipiri roşiatice pe pereţi. În cazan, uleiul încă se mişca într-o fierbere indolentă, împingînd uneori la suprafaţă

cîte o bucată de căţel. Aşezîndu-mă ca să aştept plecarea poliţistului, am ţinut trupuşorul gol al copilaşului găsit la piept şi i-am mîngîiat tandru părul scurt şi mătăsos. Ah, cît era de frumos! Chiar la această vîrstă fragedă, îmi plăceau foarte mult copii, şi, privind îngeraşul acesta, aproape mi-a răsărit în inimă dorinţa ca rana mică, roşie din piept, - opera scumpei mele mame - să nu fi fost mortală.

Obiceiul meu fusese să azvîrl copilaşii în rîul pe care natura prevăzătoare îl făcuse în acest scop, dar în noaptea aceea nu îndrăzneam să ies din făbricuţă de teama poliţistului. „În fond, mi-am spus, nu poate conta prea mult dacă pun ăsta în cazan. Tata n-o să deosebească oasele de cele ale unui căţel, iar cele cîteva morţi ce ar putea rezulta din administrarea unui altfel de ulei în locul incomparabilului **ol. can.** n-au mare importanţă pentru o populaţie care creşte atît de repede.“ Pe scurt, am făcut cel dintîi pas spre crimă şi mi-am produs o nesfîrşită tristeţe aruncînd copilaşul în cazan.

În ziua următoare, oarecum spre surpriza mea, tata, frecîndu-şi mîinile cu satisfacţie, ne-a informat, pe mine şi pe mama, că obţinuse ulei de cea mai fină calitate pe care o văzuse vreodată; că asta era şi părerea medicilor cărora le arătase mostre. A adăugat că nu cunoaşte felul în care se obţinuse acest rezultat; cîinii fuseseră trataţi din toate privinţele ca de obicei, şi erau de o rasă obişnuită. Am considerat că e de datoria mea să explic - ceea ce am făcut, deşi paralizată mi-ar fi fost limba dacă aş fi putut prevedea consecinţele. Jeluind necunoaşterea anterioară a avantajelor combinării afacerilor lor, părinţii mei au luat îndată măsuri pentru a repara greşala. Mama şi-a mutat studioul într-o aripă a clădirii fabricii, iar toate datoriile mele legate de afacere au încetat. Nu mi se mai cerea să scap de trupurile micilor nedoriţi, şi nu mai era nevoie să momesc cîini, căci tatăl meu renunţase cu totul la ei, deşi aveau încă un loc onorabil în denumirea uleiului. Azvîrlit atît de brusc în braţele leneviei, ar fi fost de aşteptat să devin dezmăţat şi corupt, dar nu a fost aşa. Sfînta influenţă a iubitei mele mame a fost mereu în preajma mea, apărîndu-mă de ispitele ce asediază tinereţea, iar tata era diacon la biserică. Vai, din vina mea aceste persoane respectabile au avut un sfîrşit aşa de rău!

Găsind profituri duble în afacerea ei, mama i s-a devotat cu o nouă asiduitate. Nu numai că înlătura la cerere copiii nedoriţi,

dar umbla pe drumul mare şi pe străduţe, adunînd copii de vîrste mai avansate, ba chiar şi adulţii pe care putea să-i atragă la fabrică. Tata, de asemenea îndrăgostit de calitatea superioară a uleiului produs, procura materie primă pentru cazane cu perseverenţă şi zel. Convertirea vecinilor în ulei de cîine devenise, pe scurt, singura pasiune a vieţii lor - o lăcomie atotcuprinzătoare a pus stăpînire pe sufletele lor, servindu-i în locul speranţei în Rai - de care, de asemenea, erau inspiraţi.

Deveniseră de acum atît de întreprinzători, încît s-a ţinut o întrunire publică, şi au fost adoptate rezoluţii care-i criticau cu severitate. Au fost chiar aluzii ale preşedintelui, că orice alte raiduri asupra populaţiei vor fi întîmpinate cu ostilitate. Bieţii mei părinţi au părăsit întrunirea cu inimile frînte, disperaţi şi, îmi vine să cred, nu complet normali. Oricum, am cosiderat că e mai prudent să nu intru în fabrica de ulei împreună cu ei în acea noapte, ci să dorm afară, într-un grajd.

Pe la miezul nopţii un impuls misterios m-a făcut să mă trezesc şi să privesc printr-o fereastră în camera cazanelor, unde dormea acum tata. Focurile ardeau atît de strălucitor de parcă s-ar fi aşteptat ca recolta zilei următoare să fie abundentă. Unul dintre cazanele mari clocotea încet, cu o aparenţă misterioasă de stăpînire de sine, de parcă ar fi aşteptat momentul potrivit ca să-şi folosească întreaga putere. Tata nu era în pat; se ridicase, îmbrăcat în hainele de noapte, şi făcea un laţ într-o funie rezistentă. Din privirile pe care le arunca spre uşa dormitorului mamei, am înţeles prea bine scopul pe care îl aveau în minte. Amuţit şi încremenit de groază, nu puteam face nimic pentru a împiedica sau a preveni. Deodată, uşa apartamentului mamei s-a deschis fără zgomot, şi cei doi s-au înfruntat, amîndoi părînd surprinşi. Şi doamna era în haine de noapte, şi ţinea în mîna dreaptă unealta muncii ei, un pumnal lung, cu lamă îngustă. Nici ea nu fusese în stare să se lipsească de ultimul profit pe care acţiunea neprietenească a cetăţenilor şi absenţa mea i-l lăsaseră. O clipă priviră fiecare în ochii aprinşi ai celuilalt apoi ţîşniră unul spre celălalt într-o furie de nedescris. Se înfruntară de jur împrejurul camerei, bărbatul blestemînd, femeia ţipînd, amîndoi luptînd ca nişte demoni - ea, să-l străpungă cu pumnalul, el să o sugrume cu uriaşele mîini goale. Nu ştiu cîtă vreme am avut nefericirea să observ această dezagreabilă înfăţişare a nemulţumirii conjugale, dar în cele din urmă, după o

zbatere mai viguroasă decît de obicei, combatanţii se despărţiră brusc.

Pieptul tatălui meu şi arma mamei arătau dovezi de contact. Încă o clipă s-au privit într-un fel foarte neprietenos; apoi bietul meu tata, rănit, simţind mîna morţii ce se apropia, ţîşni înainte, fără a-i păsa de ripostă, o prinse pe iubita mea mamă în braţe, o tîrî pînă la marginea cazanului fierbînd, îşi adună ultimele puteri, şi sări înăuntru cu ea! Într-o clipă dispăruseră amîndoi şi-şi adăugau uleiul celui al comitetului cetăţenesc ce ne vizitase în ziua dinainte cu invitaţia la întrunirea publică.

Convins că aceste evenimente nefericite îmi închideau orice cale spre o carieră onorabilă în acest oraş, m-am mutat în faimoasa localitate Otumwee, unde scriu aceste memorii cu inima plină de remuşcări pentru actul necugetat ce a condus la un dezastru comercial atît de îngrozitor.

[Originally published in „*Oakland Daily Evening Tribune*”, Oct 11 1890. În românește povestirea a fost publicată în *Jurnalul SF* nr. 62/1994]